SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 19

im. Bronisława Malinowskiego

W KĘDZIERZYNIE –KOŹLU

„Wychowanie dzieci to w rzeczywistości twórcza praca kształtująca naszych następców”

P. Callaway

Program wychowawczo-profilaktyczny
Szkoły Podstawowej

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej 1997

Art. 48, ust. 1.

„Rodzice mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami. Wychowanie to powinno uwzględniać stopień dojrzałości dziecka, a także wolność jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania".

Art. 53, ust. 3.

„Rodzice mają prawo do zapewnienia dzieciom wychowania i nauczania moralnego i religijnego zgodnie ze swoimi przekonaniami."

Art. 72, ust. l.

„Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją."

Art. 72, ust. 3.

„W toku ustalania praw dziecka organy władzy publicznej oraz osoby odpowiedzialne za dziecko są obowiązane do wysłuchania i w miarę możliwości uwzględnienia zdania dziecka.

Konwencja o Prawach Dziecka

Deklaracje:

„Rzeczpospolita Polska uważa, że wykonania przez dziecko jego praw określonych w konwencji, w szczególności praw określonych w artykułach od 12 do 16, dokonuje się z poszanowaniem władzy rodzicielskiej, zgodnie z polskimi zwyczajami i tradycjami dotyczącymi miejsca dziecka w rodzinie i poza rodziną."

Ustawa Prawo oświatowe

Zgodnie z art.26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r. poz.59) szkoła podstawowa od 1 września 2017r. realizuje program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, oraz
2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Karta Nauczyciela

Art. 6

„Nauczyciel zobowiązany jest rzetelnie realizować zadania związane z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą; wspierać każdego ucznia w jego rozwoju oraz dążyć do pełni własnego rozwoju osobowego.

Nauczyciel obowiązany jest kształcić i wychowywać młodzież w umiłowaniu Ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji Rzeczpospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka; dbać o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokój i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów."

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 26 lipca 2018 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej…

Działalność edukacyjna szkoły jest określona przez:

1) szkolny zestaw programów nauczania, który, uwzględniając wymiar wychowawczy, obejmuje całą działalność szkoły z punktu widzenia dydaktycznego;

2) program wychowawczo-profilaktyczny szkoły, obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska;

Szkolny zestaw programów nauczania i program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzą jedną spójną całość i muszą uwzględniać wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej. Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły, jak i każdego nauczyciela.

Obok zadań wychowawczych i profilaktycznych nauczyciele wykonują również działania opiekuńcze odpowiednio do istniejących potrzeb.

Szkoła oraz poszczególni nauczyciele podejmują działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
z dnia 22 stycznia 2018 r.
zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii

”Kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym oraz zaangażowaniu w działalność podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 1 i art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949 i 2203), zwanej dalej „ustawą – Prawo oświatowe”

„Realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2237 i 2371), zwanej dalej „ustawą o zdrowiu publicznym”; dobór odpowiedniego programu uzależnia się od celu profilaktycznego, który wynika z uprzednio przeprowadzonej diagnozy, o której mowa w § 6 ust. 2;”

„1. Szkoła i placówka, przy prowadzeniu działalności, o której mowa w § 2–5, współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i

leczenia uzależnień, państwowymi wojewódzkimi i państwowymi powiatowymi inspektorami sanitarnymi, Policją, pracodawcami, podmiotami, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy, podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 1 i art. 86 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, lub podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 2 i art. 5 ust. 1 ustawy o zdrowiu publicznym.

2. Podstawę do podejmowania działalności, o której mowa w § 2–5, stanowi diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka, o których mowa odpowiednio w ust. 3 i 4, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, dotycząca uczniów lub wychowanków, rodziców lub opiekunów, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły lub placówki, opracowywana we współpracy z podmiotami, o których mowa w ust. 1, w każdym roku szkolnym, w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego."

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

Na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949) zarządza się, co następuje:
§ 1. Publiczne przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zwane dalej „przedszkolami", publiczne szkoły oraz publiczne placówki, o których mowa w art. 2 pkt 3, 4, 7 i 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zwane dalej „placówkami", udzielają uczniom uczęszczającym do tych przedszkoli, szkół i placówek, ich rodzicom oraz nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej i organizują tę pomoc na zasadach określonych w rozporządzeniu.
§ 2. 1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniowi w przedszkolu, szkole i placówce polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w przedszkolu, szkole i placówce, w celu wspierania potencjału rozwojowego ucznia i stwarzania warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu przedszkola, szkoły i placówki oraz w środowisku społecznym.

II. Wprowadzenie do programu.

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice.
Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać uczniów w osiąganiu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, korygować dysfunkcje w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów. Zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. (art. 1 pkt 3 ustawy Prawo Oświatowe).
Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.
Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.
Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.
Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni.
Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym. Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać uczniów w osiąganiu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów w trudnych sytuacjach.

Program powstał w oparciu o wyniki obserwacji, badań ankietowych w ramach ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej, rozmów i konsultacji z rodzicami, nauczycielami, przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego i środowiska lokalnego.

III. Wizja Szkoły.

Nasza szkoła stwarza warunki sprzyjające kształceniu i doskonaleniu umiejętności potrzebnych uczniom do dalszej nauki i życia. Uczeń posiada duży zasób wiedzy, posługuje się sprawnie dwoma językami, uczęszcza do szkoły przyjaznej, posiadającej dobrze wyposażone pracownie.

Nauczyciele i rodzice uczniów chętnie i aktywnie współpracują ze sobą. Konsekwencją tego jest spójność oddziaływań wychowawczo–profilaktycznych kształtowanych w oparciu o uniwersalny system wartości i tolerancji dla innych poglądów. Wszyscy mają możliwość dialogu w atmosferze zrozumienia i wzajemnego zaufania.

Cała społeczność szkolna czuje się współodpowiedzialna za szkołę, poziom kształcenia i wychowania.

Zapewniamy rzetelną, nowoczesną edukację umożliwiającą wszechstronny rozwój osobowości młodego człowieka, pozwalającą twórczo i samodzielnie odkrywać i rozwijać drzemiące w nim możliwości. W naszych działaniach korzystamy ze wsparcia i pomocy rodziców, uczniów i społeczności lokalnej.

IV. Misja Szkoły.

Najwyższym dobrem dla naszej szkoły jest uczeń, który w atmosferze zrozumienia i przy wzajemnej akceptacji zwiększa swoje szanse na osiągnięcie sukcesów w przebiegu kariery szkolnej. Przygotowujemy do aktywnego i świadomego funkcjonowania we współczesnym świecie. Uczymy kochać, szanować, żyć kulturą i tradycją narodu polskiego, jednocześnie wychowujemy w poszanowaniu kultur i wartości innych narodów.

Jesteśmy po to, aby uczyć, wychowywać i przygotowywać do zdobywania wiedzy, pokonywania trudności i dokonywania wyborów. Zwracamy szczególną uwagę na rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy naszych uczniów. Kierujemy się wiedzą, doświadczeniem i intuicją w dążeniu do osiągnięcia celu, którym jest człowiek aktywny, otwarty, samodzielny, potrafiący się odnaleźć w otaczającym świecie. Propagujemy wśród uczniów zdrowy styl życia i dbamy o ich bezpieczeństwo.

V. CELE GŁÓWNE SZKOŁY.

WYCHOWYWAĆ DZIECKO TAK, ABY CZUŁO SIĘ DOBRZE Z SOBĄ I Z INNYMI.

1. Tworzenie systemu wartości i wzorców osobowych, inspirowanie do twórczego działania i samodzielnego odkrywania własnych możliwości i rozwijanie ich w imię dobra, prawdy i piękna.
2. Rozbudzanie poczucia patriotyzmu, kultywowanie tradycji narodowych, regionalnych i szkolnych.
3. Rozwijanie postawy wzajemnego szacunku i partnerstwa w kontaktach pomiędzy nauczycielami oraz uczniami.
4. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za swoje i innych postępowanie, bezpieczeństwo oraz zdrowie.
5. Przygotowanie dziecka do życia w rodzinie i społeczeństwie, nauka efektywnego komunikowania się z otoczeniem, a także konstruktywnego rozwiązywania problemów.
6. Dążenie do tego, aby szkoła była miejscem przyjaznym i bezpiecznym.
7. Kształtowanie umiejętności stosowania wiedzy w praktyce.
8. Uczenie tolerancji i wrażliwości na potrzeby innych.
9. Dbanie o środowisko, promowanie zdrowego stylu życia oraz zapobieganie wszelkim przejawom niedostosowania społecznego.

W NASZEJ SZKOLE KAŻDY NAUCZYCIEL JEST PRZEDE WSZYSTKIM WYCHOWAWCĄ:

- traktuje ucznia z życzliwością, szacunkiem i zrozumieniem,
- dostrzega i odkrywa jego indywidualność,
- uczy go rzetelnie pracować, być uczciwym i odpowiedzialnym,
- poprzez swoje inspirujące działanie zachęca dziecko do pracy nad sobą i wspiera jego rozwój,
- stwarza warunki do samodzielności,
- dostrzega zagrożenia i podejmuje działania profilaktyczne,
- wychowuje swoją postawą, musi być dobrym wzorem do naśladowania,
- udziela pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- świadczy pomoc psychologiczno - pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

WZÓR OSOBOWY NAUCZYCIELA –WYCHOWAWCY:

- współpracuje z domem rodzinnym ucznia, wspierając działania wychowawcze rodziców, stara się pomóc w potrzebach i problemach, służyć radą i doświadczeniem,
- w swoim działaniu jest sprawiedliwy, obowiązkowy, konsekwentny i stanowczy,
- w kontaktach z rodzicami i uczniami tworzy klimat wzajemnego zaufania, współpracy i dialogu, potrafi słuchać i otwarcie wyrażać swoje oczekiwania,

- mobilizuje zespół klasowy i poszczególnych uczniów do twórczych działań, pomocy innym i stałej pracy nad własnym rozwojem,
- cechuje go kreatywna i twórcza postawa we wszystkich działaniach wychowawczo – dydaktycznych,
- jest autorytetem i przewodnikiem dla uczniów, wzbudza ich zaufanie, pomaga rozwiązywać problemy, z którymi się do niego zwracają,
- realizuje w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- koordynuje pomoc psychologiczno - pedagogiczną w swojej klasie.

VI. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY.

1. Posiada wykształcenie ogólne umożliwiające dalszą drogę kształcenia.
2. Jest świadomy własnych kompetencji i możliwości.
3. Jest przygotowany do pracy indywidualnej i zespołowej.
4. Wykorzystuje nabyte umiejętności i zdobyte wiadomości w praktycznym działaniu.
5. Jest samodzielny i potrafi korzystać z różnych źródeł informacji.
6. Dąży do własnego rozwoju i wybiera dziedziny w jakich będzie się doskonalił.
7. Zna dwa języki obce w stopniu umożliwiającym porozumiewanie się.
8. Sprawnie posługuje się nowoczesnymi technologiami przetwarzania informacji.
9. Jest tolerancyjny wobec odmiennych poglądów i postaw.
10. Umie żyć w zgodzie z samym sobą, innymi ludźmi i otaczającym go światem.
11. Postępuje zgodnie z powszechnie uznanymi normami.
12. Odznacza się wysoką kulturą osobistą i kieruje się w życiu powszechnie akceptowanym systemem wartości.
13. Promuje zdrowy styl życia, dba o rozwój fizyczny, umysłowy i duchowy.
14. Posiada umiejętności społeczne /komunikacji, negocjacji, współpracy, aktywności, zdrowej rywalizacji/.
15. Szanuje, akceptuje i wspiera osoby niepełnosprawne.
16. Jest świadomy swojej przynależności narodowej, zna i szanuje symbole narodowe, pielęgnuje narodowe tradycje.

DIAGNOZA SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ SZKOŁY.

Przeprowadzona diagnoza została oparta na obserwacji rozwoju uczniów, ich funkcjonowania na terenie szkoły i poza nią, analizie zapisów w e-dzienniku, licznych rozmowach z nauczycielami i rodzicami oraz analizie diagnozy środowiska szkolnego i rodzinnego uczniów

Analizę diagnozy środowiska szkolnego i rodzinnego uczniów została opracowana na podstawie:

- Indywidualnych konsultacji z rodzicami.
- Indywidualnych konsultacji z uczniami.
- Wywiadów środowiskowych pedagoga szkolnego w domach rodzinnych naszych uczniów.
- Interdyscyplinarnych spotkań z pracownikami różnych instytucji działających poza szkołą w zakresie oddziaływania profilaktycznego, interwencyjnego, terapeutycznego oraz socjalnego.
- Spotkań zespołów wychowawczych na których dokonywana jest diagnoza sytuacji szkolnej i rodzinnej.
- Konsultacji z wychowawcami i nauczycielami.
- Współpracy ze specjalistą ds. pomocy rodzinie z Psychologicznego Punktu Pomocy Rodzinie.
- Konsultacji z psychologami i pedagogami z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Kędzierzynie –Koźlu.
- Konsultacji z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- Współpracy z dzielnicowymi.
- Konsultacji z kuratorami dla nieletnich i dorosłych z Sądu Rodzinnego .
- Współpracy z Parafialnym Zespołem „CARITAS” przy Parafii Ducha Świętego.
- Współpracy z Polskim Czerwonym Krzyżem.
- Współpracy z wychowawcami świetlicy socjoterapeutycznej „Arka”
- Współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przemocy w Rodzinie działającym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej
- Współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.
- Współpracy ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

.

Czynniki ryzyka i czynniki chroniące

Przyczyny zachowań dysfunkcjonalnych – czynniki ryzyka

Rodzaj zachowania dysfunkcjonalnego	Czynniki ryzyka
Nieprzestrzeganie zasad obowiązujących w szkole	- brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych - nieradzenie sobie z emocjami - kontakty z demoralizującym środowiskiem rówieśniczym - niekonsekwentna dyscyplina w rodzinie - destrukcja rodziny/ alkohol, przemoc, i inne/ - nieprawidłowa komunikacja społeczna między nauczycielem i uczniem, - negatywny stosunek do szkoły i obowiązków szkolnych
Zachowania agresywne	- negatywne wzorce, - chęć dominowania, zaistnienia w grupie - nieumiejętność radzenia sobie z problemami - wpływ grupy rówieśniczej - brak dojrzałych więzi w rodzinie
Niska motywacja do nauki	- niepowodzenia szkolne - trudności w nauce - brak pracy samokształceniowej w domu - obniżone możliwości intelektualne - problemy z koncentracją uwagi - nadpobudliwość psychoruchowa - niedostosowanie wymagań do indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia - brak wsparcia ze strony rodziny - niskie zainteresowanie rodziców postępami w nauce ich dzieci - negatywne relacje pomiędzy nauczycielem a uczniem - wpływ grupy rówieśniczej
Niskie kompetencje społeczne	-nadmierna ilość czasu spędzonego przed komputerem, - nieumiejętne korzystanie z portali społecznościowych, - brak umiejętności organizowania i wykorzystywania czasu wolnego - lękliwość - brak umiejętności rozpoznawania emocji u innych

	- agresywność - obniżona odporność na stres - labilność emocjonalna - niskie poczucie własnej wartości - niska pozycja w grupie rówieśniczej - niepowodzenia szkolne - nadpobudliwość psychoruchowa - zaburzone relacje w rodzinie - niski poziom umiejętności społeczno - emocjonalnycc
Niska kultura osobista	- nieprawidłowe wzorce wyniesione z domu - wyraz buntu - nieprawidłowe wzorce w mediach - brak reakcji nauczycieli i innych dorosłych na niewłaściwe zachowania uczniów - niskie kompetencje językowe - kontakty ze środowiskiem dysfunkcyjnym - okres dojrzewania

Czynniki chroniące

W swoich działaniach profilaktycznych skupimy się na wzmacnianiu poniższych czynników chroniących uczniów przed zachowaniami ryzykownymi.

Rodzaj zachowania dysfunkcjonalnego	Czynniki chroniące
Nieprzestrzeganie zasad obowiązujących w szkole	- jasne zasady zachowania, - pozytywne oddziaływania rówieśnicze - indywidualne podejście n-la do ucznia - prawidłowe relacje między nauczycielami i uczniami - współpraca pomiędzy nauczycielami i wymiana informacji na temat uczniów - konsekwentna dyscyplina w rodzinie - wspólne działania rodziców i nauczycieli na rzecz pomocy i wsparcia dziecka
Zachowania agresywne	- konsekwencja i kontrola ze strony rodziców - prawidłowe relacje w rodzinie

	- nawiązywanie prawidłowych relacji z rówieśnikami i dorosłymi - uczenie odpowiedzialności za swoje zachowanie - rozwijanie wzorców zachowań wolnych od przemocy - kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji społecznej
Niska motywacja do nauki	- docenianie osiągnięć szkolnych - zaangażowanie w grupowe zajęcia pozalekcyjne - współpraca z rodzicami - udział w zajęciach wspierających i specjalistycznych - stwarzanie możliwości rozwijania zainteresowań, aktywności, osiągnięcia sukcesu /zajęcia dodatkowe, konkursy/ - dostosowanie wymagań do możliwości psychofizycznych ucznia na jego indywidualnych możliwości
Niskie kompetencje społeczne	- zachowania prospołeczne - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych - silne i pozytywne więzi rodzinne - pozytywna aktywność społeczna -promowanie zdrowego stylu życia i zdrowego odżywiania się - zaangażowanie w działanie Samorządu Uczniowskiego inne organizacje - udział w zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne - trening umiejętności społecznych TUS /Trening Umiejętności Społecznych/ - budowanie poczucia własnej wartości i pozytywnego obrazu samego siebie
Niska kultura osobista	- jasne zasady zachowania - zaangażowanie rodziców w życie dzieci - prawidłowe wzorce wyniesione z domu - reagowanie nauczycieli i innych dorosłych na niewłaściwe zachowania uczniów -wysokie kompetencje językowe - wsparcie ze strony grupy rówieśniczej - współpraca z lokalną społecznością

Szkoła jest przede wszystkim miejscem profilaktyki uniwersalnej, adresowanej do wszystkich uczniów. W jej zakresie realizowane są następujące działania:

- ✓ wspieranie rozwoju osobowości dzieci;
- ✓ uczenie ich radzenia sobie w sytuacjach stresowych, rozwiązywania konfliktów;
- ✓ nawiązywania prawidłowych relacji z rówieśnikami i dorosłymi;
- ✓ dostarczanie informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwianie dokonania świadomego wyboru;
- ✓ stwarzanie możliwości rozwijania zainteresowań, aktywności, osiągnięcia sukcesu / zajęcia dodatkowe, konkursy/,
- ✓ promowanie zdrowego stylu życia i zdrowego odżywiania się.

VII. Treści i działania o charakterze wychowawczo–profilaktycznym dla uczniów klas I- III.

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	**Sposoby realizacji zadań**
Wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów we wszystkich sferach jego osobowości.	1.Dbałość o dyscyplinę i wysoki poziom kultury osobistej społeczności szkolnej: • Zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia • Integrowanie się w zespole klasowym • Zapoznanie i stosowanie formy dobrego zachowania w klasie, szkole i miejscach publicznych • Pomoc rodzicom w zakresie adaptacji dziecka w szkole. • Przestrzeganie przez nauczycieli tych samych norm dotyczących dyscypliny, kultury, współpracy
	2.Kształtowanie samodzielności i uczciwości: • Stwarzanie możliwości i warunków do planowania i wykonywania samodzielnej pracy. Wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za naukę własną. • Wdrożenie uczniów do samooceny i oceny koleżeńskiej. • Wyposażenie nauczycieli w wiedzę na temat oceniania kształtującego. • Stworzenie w zespołach klasowych zasad postępowania w sytuacjach konfliktowych (Kodeks klasy).

	3.Efektywne kształcenie i przygotowanie do praktycznego wykorzystania wiedzy: • Organizowanie sytuacji edukacyjnych umożliwiających eksperymentowanie i nabywanie doświadczeń. • Dostosowanie metody nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów, • Korzystanie z różnych źródeł informacji, realizowanie projektów edukacyjnych, • Pomoc uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
	4.Wspomaganie uczniów w rozwoju własnych uzdolnień i zainteresowań: • Organizowanie konkursów przedmiotowych i artystycznych. • Umożliwienie uczniom prezentowania swoich talentów i zdolności na forum klasy, szkoły i poza nią • Wspieranie ucznia zdolnego • Prowadzenie kółek zainteresowań
Przygotowanie do życia i aktywnego udziału w grupie oraz społeczeństwie	1.Integracja ze środowiskiem szkolnym i lokalnym: • Udział w imprezach, uroczystościach i akcjach charytatywnych • Reprezentowanie klasy i szkoły w środowisku lokalnym • Aktywna współpraca z rodzicami
	2.Kształtowanie tolerancji i empatii wobec innych ludzi: • Współpraca z MSU, udział klas w akcjach i konkursach • Uwzględnienie tematyki inności na zajęciach lekcyjnych • Zapoznanie z prawami dziecka wynikającymi z Konwencji Praw Dziecka
Kształtowanie postawy związanej z poszanowaniem kultury i tradycji.	1.Znaczenie tradycji dla podtrzymania więzi rodzinnych i społecznych: • Kultywowanie tradycje związane z najbliższą okolicą i krajem • Poznawanie symboli narodowych i europejskich • Uczestniczenie w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym

Propagowanie zdrowego stylu życia i przestrzeganie zasad bezpieczeństwa	1.Dbamy o zdrowe ciało: • Udział w programach edukacyjnych propagujących zdrowy styl życia • Omawianie zagadnień dotyczących dbałości o zdrowie na wszystkich zajęciach edukacyjnych i godzinach do dyspozycji wychowawcy.
	2.Sport i rekreacja jako forma zdrowego spędzania wolnego czasu: • Uczestniczenie w pozalekcyjnych zajęciach sportowych, rekreacyjnych, wycieczkach • Organizowanie Dnia Sportu
	3.Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią: • Zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego zachowania oraz z regulaminami obowiązującymi w szkole. • Regularne przypominanie zasad obowiązujących w grupie, szkole, środowisku pozaszkolnym. • Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę
Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.	• Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. • Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami. • Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. Konsultacje dla rodziców. • Podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń. • Zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły, regulaminami, programami. • Psychoedukacja rodziców w zakresie kompetencji wychowawczych • Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców poprzez uczestnictwo w WDN, kursach i szkoleniach.
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	• Ochrona ofiar przemocy: rozmowa z uczniem, konsultacje z rodzicami, współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej karty”

VIII. Treści i działania o charakterze wychowawczo–profilaktycznym dla uczniów klas IV- VIII.

Zadania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym	**Sposoby realizacji zadań**
Rozwój osobowości ucznia.	1. Wspomaganie umiejętności samopoznania: • wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów, • kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb i uczuć, 2. Uczenie samoakceptacji i samokontroli: • kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami, stresem oraz lękiem, • kształtowanie umiejętności ponoszenia odpowiedzialności za swoje działania i decyzje • budowanie poczucia własnej wartości, 3. Umiejętność wykorzystania własnego potencjału: • motywowanie do nauki szkolnej, • rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów poprzez uczestnictwo w kołach, warsztatach i innych zajęciach pozalekcyjnych, • rozwijanie zdolności twórczego myślenia, • kształtowanie hierarchii wartości, • praca z uczniem zdolnym, • praca z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych; 4. Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.
Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.	1. Zapoznanie uczniów z normami współżycia społecznego poprzez: • promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca, • kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji stanowiącej podstawę współdziałania, • poszanowanie praw, potrzeb i uczuć innych, 2. Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych poprzez: • rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań, • uczenie empatii, • współpraca w zespołach w dążeniu do osiągnięcia celu, • realizacja projektów, • kształtowanie umiejętności efektywnego

	zachowania się w sytuacjach trudnych, konfliktowych, ryzykownych, 3. Eliminowanie zachowań agresywnych poprzez: • kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązania konfliktów i zachowania się w sytuacji problemowej – podstawy negocjacji i mediacji • rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych.
Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.	1. Zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły (Statut, regulaminy, procedury). 2. Zachęcanie do aktywnego udziału w życiu szkoły, promowanie postaw prospołecznych poprzez: • poszanowanie mienia szkoły, • tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły, • reprezentowanie szkoły w środowisku lokalnym, • udział w uroczystościach szkolnych. 3. Uwrażliwienie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez: • pomoc koleżeńska, • wolontariat, • udział w akcjach charytatywnych. 4.Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, zespół klasowy, drużyna). 5.Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych i rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości. 6. Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze. 7. Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.
Nawiązanie współpracy międzynarodowej.	1.Udział w międzynarodowych projektach edukacyjnych.
Kształtowanie postaw patriotycznych	1.Zapoznanie uczniów z historią miasta i regionu, zabytkami, kulturą. 2.Uczestnictwo w akademiach, apelach przygotowanych przez uczniów. 3.Kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury innych krajów. 4. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.
Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.	1.Uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną. 2.Działania ekologiczne: zbiórka surowców wtórnych, baterii itp.
Pomoc dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	1.Organizacja zajęć dydaktyczno –wyrównawczych, zajęć korekcyjno - kompensacyjnych, logopedycznych, zajęć rozwijających umiejętności emocjonalno-

	społeczne. 2. Indywidualne rozmowy z pedagogiem i psychologiem szkolnym. 3. Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.
Pomoc materialna dzieciom z rodzin o niskim statusie materialnym.	1.Współpraca z MOPS i świetlicą socjoterapeutyczną ARKA. 2. Pozyskanie sponsorów.
Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.	1.Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. 2. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. 3.Konsultacje dla rodziców. 4.Zapoznanie rodziców z Konwencją o Prawach Dziecka, Statutem Szkoły i regulaminami oraz programami. 5.Podnoszenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień, a także zaburzeń u dzieci w wieku rozwojowym. poprzez uczestnictwo w różnych formach doskonalenia. 6. Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami.
Integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziny.	1.Spotkania rodziców z wychowawcami na zebraniach i indywidualnych konsultacjach. 2.Udział rodziców w organizowanych przez szkołę uroczystościach i imprezach szkolnych. 3.Spotkania terapeutyczne dla rodziców prowadzone przez pedagoga i psychologa szkolnego.
Zdrowy styl życia.	1. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. 2.Pogadanki na tematy zdrowia i zdrowego trybu życia na godzinach wychowawczych i zajęciach edukacyjnych. 3.Wdrażanie informacji o higienie ciała, racjonalnym odżywianiu się, alternatywnych form spędzania wolnego czasu. 4.Udział szkoły w programach promujących zdrowy styl życia. 5.Fluoryzacja zębów - program profilaktyczny. 6.Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania. 7.Organizacja konkursów wiedzy, plastycznych dotyczących promocji zdrowia.
Profilaktyka zagrożeń.	1.Profilaktyka dotycząca środki i substancji psychoaktywne: • diagnoza środowiska ucznia, • wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach

	szukania pomocy w sytuacji zagrożenia, • bieżące informowanie rodziców/prawnych opiekunów/ o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o swoich sugestiach i spostrzeżeniach. 2. Przeciwdziałanie agresji, przemoc psychiczna, zachowanie dyskryminacyjne, cyberprzemoc: • systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją, przemocą, • kształtowanie odpowiedniej postawy wobec zjawiska przemocy i agresji, • zapoznanie uczniów ze zbiorem zasad i norm obowiązujących w szkole • pogadanki, lekcje wychowawcze, • przeprowadzenie zajęć warsztatowych przeciwdziałających przemocy i uzależnieniom, • stała współpraca z pracownikami szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów, • spotkania z przedstawicielami Policji dotyczące odpowiedzialności nieletnich.
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	1. Diagnoza środowiska: • wczesne wykrywanie form przemocy wśród uczniów, • ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. 2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia (Psychologiczny Punkt Pomocy Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Caritas, Sąd Rodzinny, Policja, Świetlica Socjoterapeutyczna „ARKA”, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno –Pedagogiczna). 3 Pogłębianie wiedzy pedagogicznej w zakresie problematyki przemocy, uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach.

IX. HARMONOGRAM STAŁYCH UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH

Wrzesień	✓ Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego. Powitanie w gronie pierwszoklasistów.
Październik	✓ Pasowanie - uroczyste przyjęcie uczniów klas pierwszych do społeczności uczniowskiej. ✓ Dzień Edukacji Narodowej.
Listopad	✓ Pamiętamy o tych, którzy odeszli wspominamy bohaterów narodowych. Święto Zmarłych, ✓ Rocznica Odzyskania Niepodległości – *uroczysta* akademia

Grudzień	✓ Mikołajki klasowe ✓ Spotkania świąteczne
Styczeń	✓ Pasowanie na czytelnika biblioteki szkolnej klas I.
Luty	✓ Walentynki
Kwiecień	✓ Świętujemy Wielkanoc.
Maj	✓ 3 maja –święto wszystkich Polaków.
Czerwiec	✓ Święto szkoły, Dzień Dziecka. ✓ Pożegnanie klas VIII szkoły podstawowej. ✓ Uroczyste zakończenie roku szkolnego.

W rocznym planie pracy szkoły zostały ujęte uroczystości i imprezy szkolne oraz środowiskowe, które są organizowane zgodnie z kalendarzem wydarzeń.

X. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Program Wychowawczy Szkoły podlega monitorowaniu i ewaluacji.

- Monitorowaniu podlegać będą:
  - realizacja zaplanowanych działań wychowawczo-profilaktycznych w poszczególnych klasach;
  - współpraca z instytucjami działającymi na rzecz pomocy dzieciom i ich rodzinom;
  - organizacja oraz przebieg imprez, uroczystości klasowych i wycieczek szkolnych.

- Opracowany program podlega systematycznej ewaluacji. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:
  - obserwację zachowań i aktywności uczniów,
  - analizę informacji udzielanych przez nauczycieli i uczniów,
  - analizę sprawozdań wychowawców z realizacji planów wychowawczych,
  - analiza informacji zebranych podczas spotkań z rodzicami,
  - wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
  - przeprowadzanie ankiet,
  - spotkania interdyscyplinarne.

- Program ma charakter otwarty. Może być aktualizowany i nowelizowany na wniosek:

- Dyrektora Szkoły
- Rady Pedagogicznej
- Rodziców
- Uczniów

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 19 im. Bronisława Malinowskiego w Kędzierzynie – Koźlu został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu **12.09.2019r.**